

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministerijai

2024-07-23

Nr. 37

Į TAIS

Nr. 24-11767

DĖL ĮSAKYMO PROJEKTO TAIS 24-11767

Išnagrinėję Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012 m. birželio 29 d. įsakymo Nr. 3D-535 „Dėl Augalų apsaugos plano patvirtinimo pakeitimo“ projektą (toliau – Įsakymo projektas) teikiame pastabas.

Remiantis Augalų apsaugos įstatymo 12 straipsnio 2 dalies nuostata, kuri nustato, kad augalų apsaugos planas (toliau – planas) turi būti peržiūrimas pasibaigus penkerių metų laikotarpiui, todėl abejojame šio Įsakymo projekto tvirtinimo tikslingumu dabar, nes paskutinė plano peržiūra buvo atlikta 2022 m., t. y. vos prieš du metus, o dalinis plano pakeitimas buvo atliktas 2024 m. vasario 14 d., įsakymu Nr. 2024-02716. Lydraštyje nurodyti 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [2009/128/EB](#), 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu [\(ES\) 2019/1243](#) padaryti pakeitimai jau įtraukti į 2022 m. planą. Atsižvelgiant į tai, kad š. m. liepos 16 d. LRS registruotas Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymas, atsižvelgiant į tai, kad Nuolatiniam komitete *Augalų apsaugos produktai-teisės aktai* yra intensyviai svarstomas Komisijos įgyvendinamojo reglamento Nr. 547/2011 pakeitimo projektas manome, kad šis plano keitimas iš esmės nėra savalaikis.

Atsižvelgus į Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės apsaugos observatorijos (EUIPO) duomenis, Lietuva patenka tarp penkių daugiausia nelegalių produktų naudojančių valstybių ir Lietuvoje nelegalių produktų rinka beveik dvigubai viršija ES valstybių narių vidurkį, siūlome įsakymo projekto 2 priedo dalis dėl aplinkosauginių ir socialinių rizikos valdymo rodiklių papildyti siekiu mažinti nelegalios rinkos dalį bent 5 proc.

Atsižvelgus į Nacionalinio vandenių srities 2022–2027 metų plano priemonę 1.1.3, siūlome planą papildyti priemone dėl tinkamo augalų apsaugos produktų pakuočių tvarkymo.

Abejojame, ar įsakymo projekto 2 priedo 13 dalyje išdėstyti siekiai yra pagrįsti, nes skatinant naudoti mažos rizikos, biologinės kilmės ar mineralinius produktus, tuo pačiu netikslinga išsikelti kiekio mažinimo tikslus. Mažos hektarinės normos produktus keičiant

didelės hektarinės normos biologiniais ar mineraliniais produktais, pvz., vario ar sieros junginiais, neišvengiamai užprogramuotas naudojamo kiekio augimas, todėl ydingai suformuluotas tikslas tikėtina nebus pasiekiamas.

Nagrinėjant įsakymo projekto 3 priedą kyla klausimų dėl arimo kaip žemės dirbimo būdo. Įsakymo projekto 3 priedo 1.1.2 punkte arimas nėra įvardintas kaip žemės dirbimo būdas, tačiau kiti teisės aktai įpareigoja ūkininkus įterpti mėšlą ir srutas. Įsakymo projekto 3 priedo 2.1.2.7 punkte paminėtas nuotekų dumblas. Atkreipiame jūsų dėmesį, kad LAND 20-2005 nereikalauja nuotekų dumble nustatyti ftalatų, polichlorintų bifenių ir kt. kiekio, siekiant įvertinti dumblo tinkamumą tręšimui.

Įsakymo projekto 3 priedo 2.1.3 punkte rekomenduojama vadovautis Nacionaliniu veislių sąrašu dėl konkrečių veislių atsparumo kenkėjams ir ligoms, tačiau VATZUM tinklapyje skelbiamame [sąrašė](#) tokia informacija nėra nurodoma.

Remiantis analize, Lietuvoje nėra institucijos, kuri būtų įgaliota vykdyti biologinių kontrolės priemonių priežiūrą.

Siūlome įsakymo projekto 3 priedo 2.4.5.ir 2.4.6. punktus papildyti „kai įmanoma“.

Abejojame, ar 2.4.11 nurodyta priemonė daugiamečių pievų išlaikymas yra veiksminga priemonė kenksmingų organizmų plitimui mažinti, priešingai – sudaro tinkamas sąlygas pvz. [spragšių lervoms](#) plisti.

Kyla pagrįstų abejonių, ar pagal įsakymo projekto 6 priede pateikiamą anketą surinkti duomenys gali patikimai atspindėti procesus ūkyje ir būti objektyvūs.

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos ekspertai, vertinę Lietuvos valdžios institucijų veiklą 2021 m., dažną teisės aktų keitimą įvardino kaip valdymo trūkumą ir tai pavadino teisėkūros infliacija, todėl manytume, kad reikėtų vengti dažno plano keitimo, o keitimą atlikti esant būtinybei, srities teisės aktų pokyčiui ir prieš tai siūlomas priemonės aptarus platesniame ekspertų rate.

Direktorė

Zita Varanavičienė